

МОНГОЛ УЛС
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

2017 он 10 дугаар
сарын 13-ны өдөр

Дугаар ХЭГ/1459

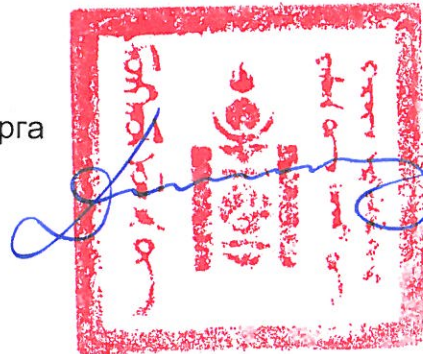
Улаанбаатар-12
Утас: 260817
Факс: 976-11-310011

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ЕРӨНХИЙ НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА
Ц.ЦОЛМОН ТАНАА

Ерөнхий сайдын мэдээллийн тухай

Монгол Улсын Ерөнхий сайд У.Хүрэлсүхийн Улсын Их Хурлын 2017 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн чуулганы нэгдсэн хуралдаанд хийх эрчим хүчний салбарт хэрэгжүүлж байгаа бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалтын ажлын явцын талаарх мэдээллийг Танд үүгээр хүргүүлж байна.

Дэд дарга

Б.ДААЖАМБА

007407

**ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЛБАРТ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТ,
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН АЖЛЫН ЯВЦЫН ТАЛААР УЛСЫН ИХ
ХУРЛЫН ЧУУЛГАНЫ НЭГДСЭН ХУРАЛДААНД ЕРӨНХИЙ САЙД
У.ХҮРЭЛСҮХИЙН ХИЙХ МЭДЭЭЛЭЛ**

Монгол Улсын Их Хурлаас баталсан “Төрөөс эрчим хүчний талаар баримтлах бодлого”-ын баримт бичиг, “Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”, “Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөр”, “Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2017 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл”-ийг тус тус хэрэгжүүлэх, Монгол Улсын эрчим хүчний салбарын аюулгүй найдвартай байдал, эрчим хүчний өсөн нэмэгдэж байгаа хэрэглээг хангах хүрээнд эрчим хүчний салбарт хэрэгжиж байгаа төсөл, арга хэмжээнүүдийн явц болон салбарын өнөөгийн байдлын талаар энэхүү мэдээллийг бэлтгэлээ.

НЭГ. ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЛБАРЫН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

Эрчим хүчний салбар 2016-2017 оны өвлийн их ачааллыг амжилттай давж, системийн нийт суурилагдсан хүчин чадлыг бүрэн ашиглаж, 2017 оны нэгдүгээр сарын 20-ны өдөр энэ өвлийн хамгийн өндөр ачааллыг авч ажилласан ба энэ өдөр нэгдсэн системийн нийт ачаалал 1177 МВт хүрснээс төвийн эрчим хүчний системийн оргил ачаалал 994 МВт хүрч ажиллажээ.

Монгол Улсын хэмжээнд 2016 онд 5802.4 сая кВт.цаг цахилгаан эрчим хүч, 8727.0 мян.Гкал дулааны эрчим хүч тус тус үйлдвэрлэж, 1419.1 сая кВт.цаг цахилгаан эрчим хүч импортоор авч, 33.9 сая кВт.цаг цахилгаан эрчим хүч экспортолсон байна. 2017 оны эхний хагас жилийн дүнг өнгөрсөн онтой харьцуулахад Монгол Улсын цахилгаан эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн хэмжээ 3,043.0 сая кВт.ц болж, 127.7 сая кВт.ц буюу 4.4 хувиар, дулааны эрчим хүчний үйлдвэрлэл 4.8 сая Гкал-д хүрч, 0.1 сая Гкал буюу 2.2 хувиар, импортоор 726.9 сая кВт.ц цахилгаан эрчим хүч авсан нь 26.8 сая кВт.ц буюу 3.8 хувиар, Төвийн эрчим хүчний системийн оргил ачаалал 975 МВт хүрсэн нь 20 МВт-аар тус тус өссөн байна.

Эрчим хүчний тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч компаниуд 2017 оны эхний хагас жилийн байдлаар нийт 649.3 мянган хэрэглэгчдийг цахилгаан эрчим хүчээр хангаж ажилласан нь оны эхний байдалтай харьцуулахад 56.9 мянган хэрэглэгч нэмэгдсэн байна. Нийт хэрэглэгчдийн 7.2% буюу 46.4 мянга нь аж ахуйн нэгж байгууллагын хэрэглэгч, 92.8% буюу 602.9 мянга нь ахуйн хэрэглэгчид байна.

Улсын хэмжээнд 343900 дулааны эрчим хүчний хэрэглэгч байгаагаас 88.7% буюу 274.2 мянга нь ахуйн хэрэглэгчид, 35.1 мянга буюу 11.3%-ийг аж ахуйн нэгж байгууллагын хэрэглэгчид эзэлж байна. Өмнөх оноос 17.5 мянган хэрэглэгчид нэмэгдэж нийт 309.3 мянган хэрэглэгчдийг дулааны эрчим хүчээр хангаж байна.

Монгол Улсын хэмжээнд 2017 оны эхний хагас жилийн тайлангаар нийт 220 кВ-ын 1183 км, 110 кВ-ын 5606 км, 35 кВ-ын 9574 км, 15-0.22 кВ-ын 25364 км урттай цахилгаан дамжуулах шугам, 220-оос 6 кВ хүртэлх хүчдэлийн түвшинтэй 5466 дэд станцаар дамжуулан 649300 хэрэглэгчийг цахилгаан эрчим хүчээр хангаж байна.

Хэрэглэгчдийн эрчим хүчний хангамжийн найдвартай байдлын хувьд улсын хэмжээнд 2017 оны эхний хагас жилд нэг хэрэглэгчид 18.4 цагийн тасалдал ногдож

байгаа нь өмнөх оноос 6 цагаар буюу 24.5 хувиар буурсан дүнтэй байгаа нь улсын хэмжээнд цахилгаан эрчим хүчний хангамжийн найдвартай байдлыг 2017 оны эхний хагас жилд улсын хэмжээнд 20-30 хувиар дээшлүүлсэн гэж үзэж болохоор байгаа юм.

Дулааны цахилгаан станцууд 2016 онд цахилгаанд 307.1 гр/кВт.ц зарцуулсан нь 9.2 гр/кВтц-аар, дулаанд 175.8 кг/Гкал жишмэл түлш зарцуулсан нь 0.9 кг/Гкал-аар тус тус өмнөх оноос өссөн байна.

Төвийн бүсийн 16 компанийн хэмжээнд цахилгаан дамжуулалтын алдагдал өмнөх оны гүйцэтгэлээс 0.06 нэгжээр бууруулж 3.23 хувьд, түгээлтийн алдагдлыг өмнөх оны гүйцэтгэлээс 0.84 нэгжээр бууруулж 10.05 хувьд хүргээд байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт эрчим хүчний үнийг тогтвортой байлгах талаар тусгасны дагуу одоо ажиллаж буй дулааны цахилгаан станцуудынхаа хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, үйлдвэрлэлийн өртөг зардлыг бууруулах бодлогыг барин ажиллаж байна.

Нийслэлийн агаарын бохирдлыг бууруулах ажлын хүрээнд:

Монгол Улсын Засгийн газраас 2016-2017 оны өвөл нийслэлийн гэр хорооллын тарифт тоолууртай айл өрхийн ахуйн болон халаалтын зориулалтаар ашигласан цахилгааны хэрэглээг 21:00-06:00 цаг хүртэл 100 хувь хөнгөлөх шийдвэрийг гаргасан. Үүний дагуу 2017 оны 01 дүгээр сарын 10-наас 4 дүгээр сарын 10-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд гэр хорооллын 114512 хэрэглэгчдэд **3.4 тэрбум төгрөгийн** тарифын хөнгөлөлтийг үзүүлсэн байна.

Энэхүү арга хэмжээг 2017-2018 оны өвөл үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх, түүнчлэн аймгийн төв, томоохон сум, суурингийн айл өрхүүдийн шөнийн цагт хэрэглэсэн цахилгааны тарифыг 50 хувь хөнгөлөх шийдвэрийг Засгийн газраас 7 дугаар сард гаргасан. Энэ өвлийн хувьд гэр хорооллын айл өрхийн шөнийн цагт хэрэглэсэн цахилгаан эрчим хүчний үнэ тарифын хөнгөлөлтөд 9.2 тэрбум төгрөгийг зарцуулахаар байна.

2016-2017 оны өвлийн улиралд цахилгаан эрчим хүчний шөнийн тарифын хөнгөлөлтийг үзүүлснээр үүсэх өөрчлөлт, үр дүнг судлан үзэхэд бөгөөд хөнгөлөлт үзүүлэх хугацаанд шөнийн хамгийн их ачаалал 405 МВт/мегаватт/-д хүрч, өмнөх жилийн мөн үетэй харьцуулахад шөнийн ачаалал 70 МВт-аар буюу 17% өссөн байна. Шөнийн ачаалал өссөн үндсэн шалтгаан нь гэр хорооллын айл өрхүүд түүхий нүүрснээс татгалзаж шууд цахилгаан халаагуур хэрэглэсэнтэй холбоотой гэж үзсэн.

Гэр хороололд амьдарч буй нэг айл өөрийн гэр, сууцыг халаахад 4 кВт/киловатт/ чадалтай цахилгаан халаагуур ашиглахаар тооцоог хийсэн бөгөөд шөнийн ачааллын өсөлтөөс харахад 17500 гаруй айл өрх цахилгаан халаагуур ашигласан байна. Цахилгаан халаагуур ашиглаагүй тохиолдолд нэг айл нэг өвөл 4-5 тонн нүүрс түлдэг гэж тооцоход өнгөрсөн өвөл 100 орчим мянган тонн түүхий нүүрсний хэрэглээг хязгаарлаж чаджээ.

“Нийслэлийн агаар, орчны бохирдлыг бууруулах ажлын хүрээнд эрчим хүчний салбарт хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө”-нд богино хугацаанд буюу 2017 онд Нэгд, 20,000 айл өрхийг 4.0 кВт чадалтай цахилгаан халаагуураар халаах

техникийн боломжийг бүрдүүлэх, Хоёрт, нийслэлд одоо ажиллаж буй 70 халаалтын зуухыг буулгаж, хэрэглэгчдийг төвлөрсөн дулаан хангамжид холбохоор төлөвлөсөн.

Төлөвлөсөн ажлуудыг хийж гүйцэтгэхэд цахилгаан дамжуулах болон түгээх сүлжээнд техникийн шинэчлэл, өргөтгөл хийхэд 39.5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө, халаалтын зуухыг буулгаж, хэрэглэгчдийг төвлөрсөн дулаанд холбох ажилд 22.9 тэрбум төгрөг шаардлагатай байгааг Засгийн газрын 2017 оны 6 дугаар сарын 28-ны өдрийн хуралдаанаар шийдвэрлэсэн.

Нийслэлийн гэр хорооллын 20,000 айл өрхийг 4.0 кВт чадалтай цахилгаан халаагуураар халаах техникийн боломжийг бүрдүүлэх, хэрэглэгчдийн цахилгаан хангамжийн найдвартай байдлыг хангахад шаардлагатай тооцоо судалгааг хийж гүйцэтгэсэн. Судалгааны хүрээнд агаарын чанарыг сайжруулах 1-р бүсэд байрлах Сонгинохайрхан, Баянгол, Чингэлтэй, Сүхбаатар, Баянзүрх дүүргийн нийт 23 хорооны 21362 айл өрх хамрагдсан. Судалгаагаар сонгож авсан агаарын чанарыг сайжруулах бүсэд байрлах гэр хорооллын эхний ээлжийн 21,362 айл өрхийг цахилгаанаар халаахад 2 ком хуваарилах байгууламж шинээр барих, 12 шугамын ачааллыг хөнгөлөх, 9 шугамын утасны нэвтрүүлэх чадварыг дээшлүүлэх, 123 ком дэд өртөө шинээр барих, 77 ком дэд өртөөний чадал томсгох зэрэг ажлуудыг хийхээр төлөвлөж байна.

Нийслэлийн агаар, орчны бохирдлыг бууруулах чиглэлээр халаалтын зуухтай газруудыг төвлөрсөн дулаан хангамжид холбох судалгаа хийж, Баянзүрх дүүргийн 5, 22 дугаар хороо, Маахуур толгой, Цайз зах орчим, Баянзүрх дүүргийн 4, 5-р хороо, Их засаг их сургууль орчим, Сонгинохайрхан дүүргийн 30, 31 дүгээр хороо, Баянгол дүүргийн 9, 21 дүгээр хороо буюу 1-р хорооллын арын дэнж орчмын гурван байршилд 64 халаалтын зуухыг буулгаж хэрэглэгчдийг төвлөрсөн дулаан хангамжид холбох зураг төсвийг 224 сая төгрөгийн хөрөнгөөр хийж гүйцэтгүүлсэн.

Хан-Уул дүүргийн Яармаг орчмын 7 халаалтын зуухыг зогсоож хэрэглэгчдийг төвлөрсөн дулаанд холбох ажилд 820 сая төгрөгийг зарцуулж, 1780 метр дулааны шугам, орчин үеийн иж бүрэн тоноглол бүхий 2 ширхэг дулаан дамжуулах төвийг суурилуулах ажлыг хийж дуусгасан. Энэхүү ажлыг хийснээр 2 сургууль, 1 цэцэрлэг, 1 эмнэлэг, 1 яаралтай түргэн тусламжийн газар гэх мэт нийт 14 аж ахуйн нэгжийг төвлөрсөн дулаан хангамжийн системд холбоод байна.

Улаанбаатар хотын гэр хорооллын гэрэл цахилгаангүй айл өрхийг цахилгаан эрчим хүчээр хангах, хүчдэлийн уналттай айл өрхийн цахилгаан хангамжийг сайжруулах талаар:

Хөдөө орон нутгаас Улаанбаатар хот руу шилжилт хөдөлгөөн жил бүр нэмэгдэхийн хэрээр нийслэлийн гэр хорооллын айл өрхийн тоо жилээс жилд нэмэгдэж, шинэ суурьшлын бүсүүд бий болж байгаатай холбогдуулан улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар нийслэлийн гэр хорооллын гэрэл цахилгаангүй айл өрхүүдийг эрчим хүчээр хангах, хүчдэлийн уналттай хэсгүүдийн цахилгаан хангамжийг найдваржуулах ажлуудыг шат дараатай хийж байна.

Монгол Улсын 2017 оны төсвийн тухай хуулиар эрчим хүчний салбарт 32.4 тэрбум төгрөгийг хөрөнгө оруулалтад зарцуулахаар баталснаас Нийслэлийн хүчдэлийн уналттай болон шинэ суурьшлын 42 бүсэд байгаа айл өрхийг гэрэл

цахилгаантай болгоход 11.7 тэрбум төгрөгийг зарцуулж байна. Энэхүү хөрөнгө оруулалтаар цахилгаан шугам сүлжээний техникийн шинэчлэл, өргөтгөлийн ажлыг хийж байна. Эрчим хүчний яамны зүгээс гэр хорооллын айл өрхийн цахилгаан эрчим хүчний хангамжийг сайжруулах, шинээр суурьшлын бүсэд амьдарч буй айл өрхүүдийг гэрэл цахилгаантай болгоход өнгөрсөн хугацаанд онцгой анхаарч 2016 онд 1562 айлыг, 2017 онд 7000 орчим айлыг цахилгаан эрчим хүчинд холбосон. Цаашид энэ ажил шат дараатай үргэлжлэх болно.

Эрчим хүчний салбарын 2017-2018 оны өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг хангах ажлын хүрээнд:

Монгол Улсын эрчим хүчний нэгдсэн системийн найдвартай ажиллагааг хангах, 2017-2018 оны өвлийн их ачааллыг хүндрэлгүй давах, өвлийн бэлтгэл ажлыг төлөвлөсөн хугацаанд хийж дуусгуулах, ажлын явцад хяналт тавих, шаардлагатай тохиолдолд гарсан хүндрэлийг шуурхай зохицуулах, мэдээллээр хангах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Эрчим хүчний сайдын 2017 оны 16 дугаар тушаалаар байгуулан өвлийн бэлтгэл, их болон урсгал засварын ажлуудад хяналт тавин ажиллаж байна.

Эрчим хүчний салбарын дүнгээр 2017-2018 оны өвлийн бэлтгэл хангахад үндсэн болон туслах тоноглолын их засварт 767 нэр төрлийн, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний дагуу 512 нэр төрлийн, техник зохион байгуулалтын арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу 498 нэр төрлийн ажлуудыг тус тус хийхээр баталж, 2017 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдрийн байдлаар 85 хувьтай байна. Дээрхи нийт 1777 нэр төрлийн ажлыг хийхэд салбарын дүнгээр 136.2 тэрбум төгрөгийг зарцуулж байна.

Эрчим хүчний салбарын аюулгүй найдвартай ажиллагааг хангахад хамгийн гол зүйл бол дулааны цахилгаан станцуудын үндсэн тоноглолын их засварыг цаг тухай бүр хийх явдал байдаг. 2017 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдрийн байдлаар 83 хувийн гүйцэтгэлтэй, 10 дугаар сарын 15-ны дотор ажлыг гүйцэтгэж дуусна.

Монгол Улсын Эрчим хүчний нэгдсэн системийн хувьд 2017-2018 оны өвлийн их ачааллын горимоо батлан, 9 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс эхлэн батлагдсан горимоор ажиллаж эхэлсэн. Системийн нийт 8 дулааны цахилгаан станцын үндсэн тоноглол болох 48 зуух, 29 турбингенератор/ТГ/-оос 9 дүгээр сарын 17-ны өдрийн байдлаар ажилд 23 зуух, 22 ТГ, бэлтгэлд 22 зуух, 5 ТГ, засварт 3 зуух, 2 ТГ байна. Өнөөдрийн байдлаар системийн хэмжээнд тасралт, саатал гараагүй хэвийн ажиллаж байна.

ХОЁР. ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ШИНЭ ЭХ ҮҮСВЭР БИЙ БОЛГОХ, БҮС НУТГИЙН ШУГАМ СҮЛЖЭЭ БАЙГУУЛАХ ТАЛААР

Монгол Улсын хэмжээнд эрчим хүч хэрэглэгчдийн тоо сүүлийн жилүүдэд дунджаар 7-8 хувийн өсөлттэй, дотоодын эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн хэмжээ дунджаар 3-4 хувийн өсөлттэй байна. Иймд эрчим хүчний өсөн нэмэгдэж буй хэрэглээгээ хангах, уул уурхай, хүнд үйлдвэрлэл, аж үйлдвэрийн цогцолборуудыг найдвартай эрчим хүчээр хангахад эхний ээлжинд одоо ажиллаж буй дулааны цахилгаан станцуудыг өргөтгөн шинэчилж, цаашдаа бүс нутгуудад шинээр дулааны цахилгаан станц, систем хооронд холбосон өндөр хүчдэлийн шугамуудыг барих зайлшгүй шаардлага үүссээд байна.

Тэргүүн ээлжинд “Дулааны гуравдугаар цахилгаан станц”-ыг 250 МВт-аар, “Чойбалсангийн дулааны цахилгаан станц”-ыг 50 МВт-аар, “Дарханы дулааны цахилгаан станц”-ыг 35 МВт-аар, “Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станц”-ыг 35 МВт-аар тус тус нэмэгдүүлэхээр холбогдох шийдвэрүүдийг гаргаж, Багануурын 700 МВт-ын дулааны цахилгаан станц, Тавантолгойн 450 МВт-ын дулааны цахилгаан станцуудыг тус тус барихаар төлөвлөн зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллаж байна.

Мөн Архангай, Баянхонгор, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Дундговь, Завхан, Өвөрхангай, Төв, Хэнтий Сүхбаатар, Хэнтий аймгийн төвд дулааны станц, дулааны шугам сүлжээ шинээр барихаар төлөвлөж, бэлтгэл ажлыг хангаж байна.

“Дулааны гуравдугаар цахилгаан станц”-ын суурилагдсан хүчин чадлыг 250 МВт-аар нэмэгдүүлэх төслийн талаар:

Төвийн эрчим хүчний системийн чадлын дутагдлыг нөхөх, Улаанбаатар хотын өсөн нэмэгдэж байгаа дулааны эрчим хүчний хэрэглээ, системийн найдвартай ажиллагааг хангах, импортын эрчим хүчний хэмжээг бууруулах зорилготой, нэн чухал ач холбогдол бүхий төсөл юм.

Улаанбаатар хотын дулааны эрчим хүчний хэрэглээ жил бүр нэмэгдэж, шинээр орон сууцны томоохон хорооллууд баригдаж эх үүсвэрүүд хүчин чадлын дутагдалд орж нөөц чадалгүй болж дахин шинэ барилга байгууламжийг дулаанаар хангах боломжгүй болоод байна. Мөн өвлийн их ачааллын горимд станцууд нөөц тоноглолгүй ажиллаж системийн найдвартай ажиллагаа алдагдаж байгаа тул яаралтай энэхүү төслийг хэрэгжүүлэх шаардлага тулгарсан. Түүнчлэн ОХУ-аас хагас жил дутамд импортын эрчим хүчний үнээ нэмж, салбарын санхүү, эдийн засгийн байдал, үнэ тарифын бодлогод хүндрэл учруулж байна.

Тус станцын суурилагдсан хүчин чадлыг 250 МВт-аар нэмэгдүүлэх төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулан Эрчим хүчний яамны Шинжлэх ухаан техникийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлсний үндсэн дээр Засгийн газрын 2016 оны 8 дугаар сарын 24-ний өдрийн хуралдаанаар “Эрчим хүчний салбарын найдвартай ажиллагааг хангах талаар авах арга хэмжээний тухай” 57 дугаар тогтоол баталсан. Уг станцын өргөтгөлийг эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр барьж байгуулахаар Засгийн газрын 2016 оны 180 дугаар тогтоол батлагдан гарсан бөгөөд төслийн нийт өртөг 350.0 сая ам.доллар, төсөл хэрэгжих хугацаа 3 жил байна.

Энэхүү төсөл хэрэгжсэнээр дулаан цахилгааны суурилагдсан хүчин чадал нэмэгдэж, шинээр дэд бүтэц барих шаардлагагүй болох тул төвийн эрчим хүчний систем чадлын дутагдлаас богино хугацаанд бага зардлаар гаргах боломжтой юм.

Мөн Улаанбаатар хотын төв, 40, 50, 220 мянгат, 5 дугаар хороолол, Бага тойруу, Дүнжингарав, Төв цэнгэлдэх хүрээлэн, 120 мянгат, Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн, Оргил рашаан сувилал, Зайсан, Яармаг орчмын албан байгууллага, айл өрхийн дулаан хангамж сайжирч, шинээр 25000-30000 айлын орон сууцыг дулааны эрчим хүчээр хангах боломж бүрдэнэ.

ингэснээр станцын суурилагдсан хүчин чадлыг дулаанаар 1.6 дахин, цахилгаанаар 2.0 дахин нэмэгдүүлж, дулааны эрчим хүчний өөрийн өртгийг 20 хувиар, цахилгаан эрчим хүчний өөрийн өртгийг 21.8 хувиар тус тус бууруулах

боломжтой. Станцын өргөтгөлийн төслийн барилга угсралтын ажлыг 2017 онд эхлүүлж, эхний ээлжийг 2019 оны сүүлийн хагас жилд дуусган үйлдвэрлэл явуулахаар төлөвлөж байна.

Эрчим хүчний сайдын 2016 оны 119 дүгээр тушаалаар станцын өргөтгөлийн ажлын даалгавар боловсруулах үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг байгуулсан. Уш Ажлын хэсэг нь станцын өргөтгөлийн ажлын даалгаврыг боловсруулж, станцын өргөтгөлийг эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр барьж байгуулахаар Засгийн газрын 2016 оны 180 дугаар тогтоол батлагдсан. Үүний хүрээнд 2017 оны 3 дугаар сарын 6-ны өдөр нээлттэй тендер зарлаж төслийн гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээг 2017 оны 06 дугаар сарын 12-ний өдөр байгуулж, санхүүжилтийн нөхцөл болон эргэн төлөлтийн гэрээ байгуулах ажил хийгдэж байна.

“Чойбалсангийн дулааны цахилгаан станц”-ын суурилагдсан хүчин чадлыг 50 МВт-аар нэмэгдүүлэх төслийн талаар:

Чойбалсангийн дулааны цахилгаан станц нь анх 1969 онд 12 МВт хүчин чадалтайгаар ашиглалтад орж, 1980 онд 24 МВт-ын өргөтгөл хийж, 36 МВт-ын суурилагдсан хүчин чадалтай болж бие даан тасралтгүй 46 жил үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тус бүс нутагт цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээ сүүлийн жилүүдэд эрс нэмэгдэж, өвлийн оргил ачааллын үед станц нь хүчин чадлын дутагдалд орж хязгаарлалт хийх, зуны бага ачааллын үед ч нөөц тоноглолгүй ажиллаж байгаа зэрэг нь цаашид өсөн нэмэгдэх эрчим хүчний хэрэглээг хангах боломжгүй байгааг харуулж байна. Иймд одоо ажиллаж байгаа станцын суурилагдсан хүчин чадлыг 50 МВт-аар нэмэгдүүлж өргөтгөл хийхээр төлөвлөн төслийн ажлыг эхлүүлээд байна.

Төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулан Эрчим хүчний яамны Шинжлэх ухаан техникийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлсний үндсэн дээр Засгийн газрын 2016 оны 8 дугаар сарын 24-ний өдрийн хуралдаанаар төсөл хэрэгжүүлэх талаар хэлэлцүүлэн “Эрчим хүчний салбарын найдвартай ажиллагааг хангах талаар авах арга хэмжээний тухай” 57 дугаар тогтоол, тус станцын өргөтгөлийг эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр барьж байгуулахаар Засгийн газрын 2016 оны 180 дугаар тогтоолыг тус тус баталсан. Төслийн нийт өртөг 90 сая ам.доллар, төсөл хэрэгжих хугацаа 2 жил байна.

Энэхүү төсөл нь Дорнод бүсийн эрчим хүчний системийн чадлын дутагдлыг нөхөх, Дорнод, Сүхбаатар аймгуудын цахилгаан хангамжийг найдваржуулах, Мардай, Тамсаг, Төмөртэйн зэрэг томоохон орд газруудын эрчим хүчний хангамжийг бүрэн шийдвэрлэхэд чухал ач холбогдолтой.

Станцын өргөтгөлийн төслийн барилга угсралтын ажлыг 2017 онд эхлүүлж 2019 оны эхний хагас жилд багтаан дуусган үйлдвэрлэл явуулахаар төлөвлөж байна. Төслийг урт хугацаат зээлээр хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа бөгөөд үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа эхлэхэд компани үндсэн зээл, зээлийн хүүгээ хуваарийн дагуу төлж, жилдээ улсын төсөвт 200.0 орчим сая төгрөгийн орлогын албан татварыг төлнө гэж тооцоолж байна. Төсөл хэрэгжсэнээр орон нутагт шинээр 30-50 ажлын байр нэмэгдэнэ гэсэн урьдчилсан тооцоог гаргаад байна.

Эрчим хүчний сайдын 2016 оны 119 дүгээр тушаалаар станцын өргөтгөлийн ажлын даалгавар боловсруулах үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг байгуулсан бөгөөд уг Ажлын хэсэг нь станцын өргөтгөлийн ажлын даалгаврыг боловсруулсан. Гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үнэлгээний хороог Төрийн нарийн бичгийн даргын 2017 оны 19 дүгээр тушаалаар байгуулан гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийг 2017 оны 1 дүгээр сарын 26-ны өдөр зарлаж, 3 дугаар сарын 19-ний өдөр хүлээн авч үнэлгээг хийж дуусган, шалгарсан гүйцэтгэгч компанитай 2017 оны 6 дугаар сарын 2-ны өдөр гэрээ байгуулсан.

“Дарханы дулааны цахилгаан станц”-ыг 35 МВт-аар, “Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станц”-ыг 35 МВт-аар тус тус суурилагдсан хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх төслийн талаар:

Дарханы дулааны цахилгаан станцын суурилагдсан хүчин чадлыг 35 МВт-аар нэмэгдүүлэх төслийг 2011 оноос эхлүүлсэн бөгөөд төслийн санхүүжүүлэгчээр Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын Сэргээн босголтын зээлийн банк ажиллаж, 10.5 сая еврогийн зээл олгохоор гэрээ хэлэлцээр хийгдсэн. Мөн Монголын талаас төсөл хэрэгжүүлэхэд 2.85 сая евро буюу тухайн үеийн ханшаар 5.0 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан. Төслийн гүйцэтгэгчээр Орсын Холбооны Улсын АСЕН компани 2011-2016 он хүртэл ажиллаж гэрээний хугацаанд төслийн ажлыг бүрэн хийж дуусгаагүй тул гэрээг цуцлан төслийн ажлыг үргэлжлүүлэн дуусгаж хийх гүйцэтгэгчийг шинээр сонгож, гэрээний хэлцэл хийгдэж дууссан санхүүжүүлэгч Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын Сэргээн босголтын зээлийн банк руу хүргүүлээд байна.

Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2016 оны 9 дүгээр сарын 13-ны өдрийн 18 дугаар тушаалаар Үнэлгээний хороог байгуулж, 2016 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдөр олон улсын хязгаарлагдмал тендерийг зарлаж 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр тендерийг нээсэн. Гүйцэтгэгчээр Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын ТЕРС компани шалгарч 2017 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдөр гэрээ хийсэн. БУА эхлэж байна. Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын KfW банк болон улсын төсвөөс санхүүжилт хийгдэнэ.

“Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станц”-ын суурилагдсан хүчин чадлыг 35 МВт-аар нэмэгдүүлэх төсөлд Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын хөнгөлөлттэй зээлээр 51.2 сая ам долларыг зарцуулахаар төлөвлөж гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж 2017 оны 1 дүгээр сарын 17-ны өдөр гэрээ байгуулсан. Төслийн гүйцэтгэгчээр Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Хунан Индустриал экюпмент инстолашн компани шалгарсан.

Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Экспорт Импортын банкны хооронд байгуулсан зээлийн ерөнхий гэрээний дагуу төсөл болон төслийн гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанид аудит хийх ажил явагдаж байна. Төслийн ажлыг 2017 онд эхлүүлж, 2018 онд дуусган ашиглалтад оруулахаар төлөвлөж байна.

Дархан, Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станцуудын суурилагдсан хүчин чадлыг нэмэгдүүлснээр төвийн эрчим хүчний системийн найдвартай ажиллагаа дээшилж, станцын үйлдвэрлэлийн өртөг буурч, ОХУ-аас импортоор авах цахилгаан эрчим хүчний хэмжээ багасна гэж үзэж байна.

Багануурын цахилгаан станцын талаар:

Багануурын нүүрсний уурхайг түшиглэн том чадлын цахилгаан станц барих төслийг хэрэгжүүлж эхлэхээр 1989 оноос судалгааны ажлууд хийгдэж байсан. Төвийн бүс, дорнод бүс, говийн бүсийн цахилгаан хангамжийн найдвартай ажиллагааг хангах, өсөн нэмэгдэж буй хэрэглээг хаах эх үүсвэрийг бий болгох ажлын хүрээнд тус уурхай дээр 700 МВт-ын цахилгаан станц барихаар шийдвэрлэн холбогдох гэрээ хэлэлцээр хийгдэж ажлаа эхлүүлээд байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2015 оны 88 дугаар тогтоолоор олгосон эрхийн дагуу 2015 оны 04 дүгээр сарын 01-ны өдөр Хөрөнгө оруулалтын газар болон “Багануур Пауэр” ХХК-ийн хооронд “БАРИХ-АШИГЛАХ-ШИЛЖҮҮЛЭХ” нөхцөлтэйгээр энэхүү цахилгаан станцын концессийн гэрээг байгуулсан.

Монгол Улсын Засгийн газар, “Багануур Пауэр” ХХК-ийн хооронд байгуулсан концессийн гэрээний хэрэгжилтийг хангах, барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэлд техник хяналт хийх, төслийн ажлыг шуурхай хэрэгжүүлэх зорилгоор 2017 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрийн Эрчим хүчний сайдын 35 дугаар тушаалаар “Багануурын цахилгаан станц” төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийн удирдагч, төслийн багийг томилж төслийн үйл ажиллагааг амжилттай хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Тус цахилгаан станц нь 700 МВт-ын суурилагдсан хүчин чадалтай бөгөөд жилдээ дунджаар 4,679.5 сая кВт.цаг цахилгаан эрчим хүч үйлдвэрлэж сүлжээнд нийлүүлэх боломжтой бөгөөд төслийн нийт хөрөнгө оруулалт 938.5 сая ам.доллар байхаар тооцсон. Энэхүү төсөл амжилттай хэрэгжсэнээр 300 гаруй байнгын ажлын байр шинээр бий болно.

БНХАУ-ын Бээжин хотноо 2017 оны 5 дугаар сарын 13-ны өдөр зохион байгуулагдсан бүс ба зам уулзалтын хүрээнд Эрчим хүчний сайд П.Ганхүү Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Цөмийн эрчим хүчний бүтээн байгуулалтын компанийн захирал болон Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн даргатай Багануурын цахилгаан станцын төслийн өнөөгийн явц байдлын талаар уулзалт хийсэн. Энэхүү уулзалтаар станцын техник, эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан зуухны технологийг хувьсах зарцуулалттай загвараар шинэлэн Эрчим хүчний яаманд хүргүүлэх, Монгол Улсын төвийн эрчим хүчний системд зэрэгцээ ажиллах боломжоор хангахаар тус тус тохирсон.

Мөн Багануурын уурхайд шинэчлэл хийх, үйлдвэрлэсэн эрчим хүчийг дамжуулах шугам, дэд станц барихад шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг олох тал дээр хамтран ажиллах санал хүргүүлсэн.

Станцын техник, эдийн засгийн үндэслэлд орсон өөрчлөлтийн дагуу “Цахилгаан эрчим хүч худалдах, худалдан авах гэрээ”, “Нүүрс худалдах, худалдан авах гэрээ”-нд тус тус нэмэлт өөрчлөлт хийх, Сангийн яамнаас Хятадын даатгалын корпорацид баталгаажуулах албан бичиг хүргүүлэх үүргийг Монгол Улсын Засгийн газрын 2017 оны 6 дугаар сарын 13-ны өдрийн хуралдаанаар холбогдох сайд нарт үүрэг болгож, 158 дугаар тогтоол баталсан.

Аймгийн төвүүдийн дулаан хангамжийн системийн шинэчлэлийн төслийн талаар:

Монгол Улсын 2014 оны төсвийн тухай хуулиар Архангай, Баянхонгор, Говь-Алтай, Дундговь, Завхан, Өвөрхангай, Төв, Хэнтий аймгийн төвд дулааны станц,

дулааны шугам сүлжээ шинээр барихаар нийт 160,0 тэрбум төгрөгийг төсөвт тусгаж, үүнээс 24,0 тэрбум төгрөгийг /1 аймагт 3 тэрбум төгрөг/ 2014 онд санхүүжүүлэхээр баталсан.

Дээр дурдсан 8 аймаг болон Говьсүмбэр аймгийн төвд төсөл, арга хэмжээг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд хэрэгжүүлэх тухай Монгол Улсын Засгийн газрын 2014 оны 29, 42 дугаар тогтоол батлагдсан.

Тогтоолын хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд Эрчим хүчний яам төсөл хэрэгжүүлэх 8 компанийг сонгон шалгаруулж, хөрөнгө оруулах–барилга угсралтын ажлыг гүйцэтгэх-ашиглах нөхцөлөөр Хамтын ажиллагааны гэрээ байгуулсан.

Хөрөнгө оруулагч компаниуд гэрээний дагуу судалгаа тооцоо хийх, холбогдох зөвшөөрөл, техникийн нөхцөл авах, техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл боловсруулах, тодотгох, газрын асуудлыг шийдвэрлэх, ус, нүүрс хангамж, газар ашиглах зэрэг дагалдах гэрээ байгуулах, эх үүсвэр барих, барилгын ажлыг эхлүүлэх тусгай зөвшөөрөл авах, тоног төхөөрөмжийн сонголт хийх зэрэг төслийг хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажлыг хангаж, барилга угсралтын ажлыг эхлүүлж амжаагүй байтал төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт орж 2014 оны санхүүжилтээс хасагдсан.

Төсөв, санхүүгийн хүндрэлээс шалтгаалан 2015 онд энэхүү арга хэмжээнд хөрөнгө төсөвлөгдөөгүй тул хөрөнгө оруулалтыг шийдвэрлэх зорилгоор Архангай, Баянхонгор, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Дундговь, Завхан, Өвөрхангай, Төв, Хэнтий Сүхбаатар, Хэнтий 10 аймгийн төвд дулааны станц, дулааны шугам сүлжээ барих төслийг БНСУ-ын зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх тухай Засгийн газрын 2015 оны 459 дүгээр тогтоол батлагдаж, 2016 оны 5 дугаар сард хоёр улсын Сангийн яам хооронд Харилцан ойлголцлын санамж бичиг байгуулагдсан. 2016 оны эхнээс манай холбогдох яамд зээл олгох банк болох БНСУ-ын “Экспорт импорт” банкны төлөөлөгчидтэй хамтран ажиллаж төслийн талаар ерөнхий мэдээллийг танилцуулсан.

10 аймгийн төвд дулааны станц, дулааны шугам сүлжээ барих төслийн өмнөх хэлэлцээрүүдийг яаралтай үргэлжлүүлж, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын талаас хөнгөлөлттэй зээл олгох асуудлыг түргэвчлүүлэх арга хэмжээ авч байна. Дээрхи төслүүдийн техник, эдийн засгийн үндэслэлүүдийг батлуулан, холбогдох материалын хамт Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын талд хүргүүлсэн. Үүний дагуу 2017 оны 7 дугаар сарын 16-28-ны өдрүүдэд БНСУ-ын ЭКЗИМ банкны шинжээчид ирж Монголд ажилсан бөгөөд Сангийн яам-Эрчим хүчний яам-ЕХИМ банк хооронд төсөл хэрэгжүүлэх тухай харилцан ойлголцлын санамж бичигт гарын үсэг зурсан.

Энэхүү төсөл хэрэгжсэнээр орон нутагт шинээр баригдаж буй орон сууцны хорооллуудын дулаан хангамжийг бүрэн шийдвэрлэж, аймгийн төвүүдийн агаарын бохирдлыг бууруулах боломж бүрдэнэ.

Бүс нутгийн эрчим хүчний хангамжийг найдваржуулах, систем хоорондыг холбосон дамжуулах чадал өндөр цахилгаан дамжуулах шугамаар холбож, эрчим хүчний нэгдсэн систем байгуулах зорилгоор “Улаанбаатар-Мандалговь”, “Улаанбаатар-Багануур”, “Багануур-Чойр”, “Чойр дэд станц”, “Оюутолгой-Цагаансуварга”, “Хөшөөт-Үенч”, “Хатгал-Тойлогт”-ын цахилгаан дамжуулах шугамуудыг барихаар төлөвлөн шаардлагатай арга хэмжээг авч байна.

Оюутолгой-Цагаансуваргын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын талаар:

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт батлах тухай Засгийн газрын 2013 оны 317 дугаар тогтоол болон 2015 оны 87 дугаар тогтоолын дагуу Оюутолгой-Цагаансуваргийн 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төслийн барилга угсралтын ажлыг “Барих-шилжүүлэх” нөхцлөөр “МАК” компанитай “Шууд гэрээ” байгуулах концессын гэрээний төслийг бэлтгэж 2016 оны 11 дүгээр сарын 16-ны өдрийн Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж дэмжүүлсэн. Төслийн нийт төсөвт өртөг 32.2 сая ам доллар бөгөөд үүний 23.4 сая ам.доллар нь барилга угсралтын ажилд, 8.8 сая ам.доллар нь зээлийн хүүгийн зардалд зарцуулагдахаар тооцсон байна.

Монгол Улсын Засгийн газар, Япон Улсын Засгийн газар хооронд “Нүүрстөрөгч багатай хөгжлийн түншлэл” тогтоох тухай санамж бичигт Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайд С.Оюун болон Япон Улсын онц бөгөөд бүрэн эрхт элчин сайд Такенори Шимизу нар 2013 оны 1 дүгээр сарын 8-ны өдөр гарын үсэг зурсан.

Монгол Улсын Ерөнхий Сайдын Япон улсад хийсэн албан ёсны айлчлалын хүрээнд Эрчим хүчний яам болон Япон Улсын Эдийн засаг, худалдаа аж үйлдвэрийн яамны харьяа Шинэ эрчим хүч, технологийн хөгжлийн байгууллага хооронд “Оюутолгой-Цагаансуваргийн 220 кВ-ын 2 хэлхээт цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын 1 хэлхээнд үр ашигтай, алдагдал багатай утас ашиглаж үзүүлэх төсөл” хэрэгжүүлэх санамж бичиг байгуулан хамтран ажиллаж байна.

Оюутолгой-Цагаансуваргын 220 кВ-ын 2 хэлхээт 159.5 км цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих техникийн нөхцөл, зургийн даалгаврыг Эрчим хүчний яамнаас гаргаж өгсөн бөгөөд зураг төслийг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэн улсын экспертизээр батлуулж, эрчим хүчний салбарт олон жил барилга угсралтын ажил гүйцэтгэж байгаа дараах компаниудаар хийлгүүлэн 2017 оны 6 дугаар сарын 19-ний өдөр ашиглалтад хүлээлгэн өглөө. Үүнд:

1. “Эрчим хүчний барилга угсралтын трест” ХХК-иар 42.9 км урт цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын барилга угсралтын ажил;
2. “Эрчимийн Ундраа” ХХК-иар 35.9 км шугам, 220/22 кВ-ын 2*75 МВА чадалтай дэд станцын барилга угсралтын ажил;
3. “Илч Хангай” ХХК-иар 48.3 км урттай шугамын барилга угсралт;
4. “Багануур Энерги” ХХК-иар 32.3 км урттай шугамын ажлуудыг тус тус гүйцэтгүүлж байна.

Энэхүү цахилгаан дамжуулах шугам ашиглалтад орсноор Дорноговь аймгийн Мандах, Хатанбулаг сумдыг төвлөрсөн эрчим хүчний системээс эрчим хүчээр хангаж, ард иргэдэд ая тухтай амьдрах боломжийг бүрдүүлж өгсөн. Түүнчлэн бүс нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа уул уурхай болон барилгын материалын үйлдвэрүүдийг найдвартай эрчим хүчээр хангаж байна.

Багануур-Чойрын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын талаар:

Зүүн өмнөд бүсийн эрчим хүчний хэрэглээ сүүлийн жилүүдэд нэмэгдэж байгаа бөгөөд 2020 он хүртэл Дорноговийн аж үйлдвэрийн цогцолбор 75 МВт, Замын-Үүдийн чөлөөт бүс 39 МВт, Говьсүмбэрийн цементийн үйлдвэр 60-80 МВт

тус тус нэмэгдэхээр байна. Тус бүс нутгийн цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээг ердийн өсөлтөөр тооцвол 2020 он хүртэл 90-100 МВт байхаар байгаа бол улс орны эдийн засаг хурдацтай өсч, уул уурхай, аж үйлдвэрийн томоохон төслүүд төлөвлөсөн хугацаандаа эхэлнэ гэж тооцвол 300-400 МВт-аар захиалга нэмэгдэхээр байна.

Багануур-Чойрын өндөр хүчдэлийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын барилга угсралтын ажлыг гүйцэтгэх олон улсын нээлттэй тендер зарлаж сонгон шалгаруулалт явуулсан ба Багануур-Чойрын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам дээр "Бодь интернейшнл" ХХК шаардлага хангасан материал ирүүлсэн ба гэрээний хэлэлцээр эхлээгүй байна. Багануур-Улаанбаатар цахилгаан дамжуулах агаарын шугам дээр шаардлага хангасан материал ирүүлээгүй байна. Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны 12 дугаар 07-ны өдрийн ээлжит хуралдаанаар Багануур-Чойрын 220 кВ-ын 178 км цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, Багануур дэд станцын өргөтгөлийг өөрийн хөрөнгө оруулалтаар хийж хэрэгжүүлэх холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шалгаруулсны үндсэн дээр гэрээ байгуулж ажиллахаар дэмжигдсэн.

Цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын барилга угсралтын ажлыг эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр барьж байгуулахаар Засгийн газрын 2016 оны 180 дугаар тогтоол батлагдсан.

Гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үнэлгээний хороог Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2017 оны 21 дүгээр тушаалаар байгуулсан бөгөөд гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийг 2017 оны 1 дүгээр сарын 26-ны өдөр зарласан. Шалгарсан гүйцэтгэгч компанитай 2017 оны 6 дугаар сарын 16-ны өдөр ажил гүйцэтгэх тухай гэрээг байгуулж санхүүжилтийн нөхцөл болон эргэн төлөлтийн санхүүжилтийн талаар гэрээ байгуулуулах ажил хийгдэж байна. Төслийн төсөвт өртөг – 81.2 тэрбум төгрөг.

Чойр дэд станцын талаар:

Чойр 220/110/35/10/6 кВ-ын дэд станцын өргөтгөлийн ажилд 25,0 тэрбум төгрөг шаардлагатай байсан боловч 2013 оны төсвийн хуулиар 9,0 тэрбум төгрөг батлагдсан тул төсвийн тодотголоор үлдэгдэл санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэх хүсэлтийг 2013 оны 7 дугаар сарын 3-ны өдөр Эдийн засаг, хөгжлийн яам/хуучин нэрээр/-нд хүргүүлсэн. 2013 оны төсвийн тодотголоор уг төсөл, арга хэмжээний хөрөнгө оруулалт хасагдсан тул дэд станцын өргөтгөлд шаардагдах хөрөнгийг эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгээр шийдвэрлүүлэх тухай асуудлыг Засгийн газрын 2013.08.30-ны өдрийн ээлжит хуралдаанд танилцуулж, хэлэлцүүлэхэд Концессын хуулийн дагуу хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Концессын зүйлийн жагсаалтад тусгагдсаны дагуу барих-шилжүүлэх нөхцөлтэйгээр барилга угсралтын ажлыг гүйцэтгэх гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах бэлтгэл ажлыг хангаад байна.

220/110 кВ-ын өргөтгөлийн зураг хийгдсэн боловч 35/10/6 кВ-ын шинэчлэлтийн зураг хийгдээгүй байгаа тул сонгон шалгаруулалтыг "Түлхүүр гардуулах" нөхцөлөөр уралдаант шалгаруулалтыг зарласан. Уралдаант шалгаруулалтад оролцогчдын саналыг 2014.08.20-ний авч, хамтарсан ажлын хэсэг техникийн болон санхүүгийн саналыг үнэлж, нийт 4 оролцогчийн материалыг эрэмбэлж жагсаалт гаргаснаас БНХАУ-ын Sanbian Sci-tech ХХК хамгийн өндөр оноо авч шалгарсан байна.

Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Sanbian Sci-tech ХХК-тай Концессийн гэрээний хэлцэл хийж байх явцад тус компани шаардлага хангаагүй тул дараагийн компани болох “Монхорус интернейшл” ХХК-д мэдэгдэл хүргүүлсэн ч Засгийн газрын баталгаа шаардсан тул татгалзсан.

Иймд 3 дахь компани болох “Алтай Трест” ХХК-тай хэлэлцээр хийх санал хүргүүлж гэрээ байгуулах ажлыг эхлүүлээд байна.

Чойр дэд станцын өргөтгөлийн барилга угсралтын ажлыг эргэн төлөгдөх нөхцөлтэйгөөр барьж байгуулахаар Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны 180 дугаар тогтоол гарсан. 2013 онд концессын гэрээ байгуулах тендер зарлагдсан бөгөөд 2017 оны 3 дугаар сарын 30-ны өдөр барих-шилжүүлэх концессын гэрээг “Алтай Трест” ХХК-тай байгуулсан. 2018 оны 6 дугаар сарын 30-ны дотор дуусгах гэрээтэй. Чойр 220/110/35/10/6 кВ-ын дэд станцын өргөтгөлийн ажлын гүйцэтгэгчтэй гэрээ байгуулсан бөгөөд барилга угсралтын ажил 50 хувьтай явж байна.

Төслийн нийт хөрөнгө оруулалт нь 31,798,194 ам.доллартай тэнцэх төгрөг бөгөөд 2019-2020 онуудад эргэн төлөгдөхөөр төлөвлөгдөж байна.

Улаанбаатар-Мандалговийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын талаар:

Өмнөд бүсийн өсөн нэмэгдэж байгаа цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээ, бүс хоорондын найдвартай ажиллагаа, стратегийн томоохон орд газруудыг цахилгаан эрчим хүчээр найдвартай хангах зорилгоор 220 кВ-ын Улаанбаатар-Мандалговийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барихаар төлөвлөн холбогдох шийдвэрийг гаргасан.

Энэхүү төслийг хэрэгжүүлснээр Монгол Улсын нийгэм, эдийн засагт үнэтэй хувь нэмэр оруулах томоохон ашигт малтмалын орд газрууд болох Тавантолгой, Оюутолгой болон Цагаансуваргийн орд газрыг төвийн эрчим хүчний системээс хангах, мөн Тавантолгойн цахилгаан станц ашиглалтад орсноор 2 талын эх үүсвэртэй бүс хоорондыг холбосон чухал ач холбогдолтой агаарын шугам болохоор байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2015 оны 11 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 458 дугаар тогтоолоор Улаанбаатар-Мандалговийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг барих төслийг Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Экспорт-Импорт банкны нэг тэрбум ам.долларын зээлийн ерөнхий хэлэлцээрийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр баталсан.

Ерөнхий хэлэлцээрийн дагуу Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газраас Монгол улсад олгож буй 1.0 тэрбум ам.долларын экспортын хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх “Улаанбаатар-Мандалговь цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих” төслийн сонгон шалгаруулалтад China Gezhouba Group International Engineering Co.,Ltd, TBEA Co.,Ltd болон China CAMC Engineering Co.,Ltd компаниудыг оролцуулах саналыг Элчин сайдын яамаар дамжуулан уламжилсан.

Үүний дагуу гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий Ажлын хэсэг Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын тушаалаар байгуулагдаж,

сонгон шалгаруулалтыг зохих хууль, журмын дагуу явуулж “ТВЕА” компанийг шалгаруулсан ба барилга угсралтын ажил гүйцэтгэх гэрээний хэлэлцээр хийх үүрэг бүхий Ажлын хэсэг байгуулагдаж 2016 оны 7 дугаар сарын 5-ны өдөр гэрээ байгуулсан.

“АСЕМ”-ийн дээд хэмжээний 11 дэх уулзалтын үеэр 2016 оны 7 дугаар сарын 14-ны өдөр Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга болон “ТВЕА” компанийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга нар тус төслийн барилга угсралтын ажил гүйцэтгэх гэрээг ёсчлон гарын үсэг зурсан.

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас тус төслийн байгаль орчны ерөнхий үнэлгээний тайланг дэмжсэн талаарх албан бичиг ирүүлсэн бөгөөд 2016 оны 10 дугаар сарын 7-ны өдрийн в/2552 тоот албан бичгээр зохих журмын дагуу Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын ЭКЗИМ банкинд хүргүүлэх тухай Сангийн яаманд хүсэлтийг хүргүүлсэн.

Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын ЭКЗИМ банк, Сангийн яамны хооронд санхүүжилтын тусгайлсан гэрээ байгуулсан бөгөөд энэхүү гэрээгээр нийт санхүүжилтийн 95 хувийг ЭКЗИМ банк, 5 хувийг Монголын тал гаргахаар шийдвэрлэсэн. 2017 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдөр барилга угсралтын ажлыг эхлүүлж, шав тавьсан.

Төслийн нийт төсөвт өртөг – 120.0 сая ам.доллар буюу 266.1 тэрбум төгрөг. бөгөөд төслийг 2019 онд хэрэгжүүлж дуусгана.

Улаанбаатар-Багануурын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын талаар:

Монгол Улсын Засгийн газрын 2013 оны 317 дугаар тогтоолоор “Төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалт”-д Багануур-Улаанбаатарын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг концессын гэрээгээр барихаар анх баталсан.

Түүнчлэн Засгийн газрын 2015 оны 8 дугаар сарын 17-ны өдрийн 333 дугаар тогтоолоор батлагдсан төрийн өмчийн концессын зүйлийн жагсаалтад “Багануур-Улаанбаатарын өндөр хүчдлийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төсөл”-ийг зураг төсөл боловсруулах-барих-шилжүүлэх нөхцөлөөр нэмж тусгасан.

Дээрх шийдвэрүүдийн дагуу Үндэсний хөгжлийн газар дээр тус төслийг концессын гэрээгээр хийх гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах, гэрээ хийх үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг байгуулахаар төлөвлөж байна.

Ховд аймгийн Хөшөөтийн уурхайгаас-Үенч сум хүртэлх цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын талаар:

Ховд аймгийн Булган, Үенч, Алтай сумд нь БНХАУ-аас Тайкешин боомтоор дамжин 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугамаар холбогдон цахилгаан эрчим хүч өндөр үнээр импортоор худалдан авдаг бөгөөд жилд дунджаар 5.0 сая кВт.цаг цахилгаан эрчим хүч хэрэглэдэг.

Тус 3 сум нь БНХАУ-аас 1 кВт.цаг цахилгаан эрчим хүчийг 0.65 юань буюу 234 төгрөгөөр худалдан авч байгаа бөгөөд жилд 1.17 тэрбум төгрөгийг цахилгаан эрчим хүчний төлбөрт төлдөг.

Иймээс дээрхи 3 сумдыг болон хилийн боомтыг хямд үнэтэй цахилгаан эрчим хүчээр хангах зайлшгүй шаардлага тулгарсныг судлан үзэж Ховд аймгийн Хөшөөтийн уурхайн 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугамаас 230 км 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам татан Үенч сумыг холбохоор төлөвлөн холбогдох тооцоог хийгээд байна.

Барилга угсралтын ажлын хөрөнгө оруулалтын урьдчилсан тооцоогоор 13.5 тэрбум төгрөг зарцуулагдахаар байна.

Ховд аймгийн Үенч сумыг дотоодоос эрчим хүчээр хангах тухай танилцуулгыг Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж, Засгийн газрын 2016 оны 180 дугаар тогтоолоор түлхүүр гардуулах гэрээгээр өөрийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх нөхцөлтэйгээр хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

Төслийн гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үнэлгээний хороог Төрийн нарийн бичгийн даргын тушаалаар байгуулж, 2017 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдөр нээлттэй тендер зарласан бөгөөд гүйцэтгэгч компанийг шалгаруулан гэрээний хэлэлцээр хийж дуусч байна.

Хөвсгөл нуурын баруун эргийн аялал жуулчлалын бүсийг төвлөрсөн эрчим хүчний системд холбох талаар:

Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт "...Аялал жуулчлалын өрсөлдөх чадварыг бүс нутгийн хэмжээнд дээшлүүлж, эрх зүйн таатай орчинг бүрдүүлж, эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх..." зорилтыг тавьж, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх, олон улсын аялал жуулчлалын сүлжээнд нэгдэх, бүтээгдэхүүн, дэд бүтцийг хөгжүүлэх, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах цогц бодлого хэрэгжүүлж, Хөвсгөл нуурын байгалийн үзэсгэлэнт, өвөрмөц тогтоц бүхий газар нутгийг түшиглэсэн түүхэн болон төрөлжсөн аялал жуулчлалын төв, цогцолборыг төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, гадаадын хөрөнгө оруулалтаар байгуулахыг бодлогоор дэмжинэ" гэсэн зорилт тусгагдсан.

Энэхүү зорилтын хүрээнд Хөвсгөл нуурын баруун эрэгт байрлах, одоо үйл ажиллагаа явуулж байгаа 200 орчим хэрэглэгчийг цахилгаан эрчим хүчээр хангахаар төлөвлөн холбогдох тооцоо судалгааг хийсэн.

Хөвсгөл нуурын аялал жуулчлалын бүсэд жилдээ 60 гаруй мянган жуулчид ирж амарч аялдаг бөгөөд нуурын баруун эргээр 80 гаруй жуулчны бааз, гэр буудал, отог ажиллаж байна. Дээрхи жуулчны баазууд нь улирлын чанартай ажилладаг бөгөөд одоогоор дизель хөдөлгүүрүүд ашиглан түр эрчим хүчээр хангаж байна. Улаанбаатар-Мөрөнгийн чиглэлийн хатуу хучилттай автозам ашиглалтад орсноос хойш Хөвсгөл нуурыг зорьсон жуулчдын тоо нэмэгдэж байгаа төдийгүй өвлийн улиралд ч аялах боломжтой болсон байна.

Эрчим хүчний яамны зүгээс өнгөрсөн хугацаанд Хатгалаас-Хар усны рашаан хүртэлх хэрэглэгчийг цахилгаан эрчим хүчээр хангахаар төлөвлөн орон

нутгийн холбогдох байгууллагуудаас мэдээллийг аван цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээний тооцоог хийж, эрчим хүчээр хангах зураг, төсвийг хийлгэн хүлээн авч, шаардлагатай хөрөнгө оруулалтын тооцоог гаргалаа.

Ийнхүү нуурын баруун эргийн хэрэглэгчдийг төвлөрсөн эрчим хүчээр хангаснаар дотоод, гадаадын жуулчдын ая тухтай аялж амрах нөхцөл бүрдэж, одоо ашиглаж байгаа өртөг өндөртэй, үр ашиггүй дизель хөдөлгүүрүүдийг ажиллуулахгүйгээр нэгдсэн цэвэрлэх байгууламж баригдах нөхцөл бүрдэх юм.

Иймд хөрөнгө санхүүгийн боломжийг харгалзан эхний ээлжинд Хатгал тосгоноос Тойлогт нуур хүртэлх 40 км цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг 1.6 тэрбум төгрөгөөр хийхээр төлөвлөж байна. Энэхүү ажилд шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг “Эрдэнэт Булганы цахилгаан түгээх сүлжээ” ТӨХК-ийн их засвар, техник зохион байгуулалтын арга хэмжээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж хийхээр зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажилласан бөгөөд барилга угсралтын ажлыг амжилттай хийж дуусган 2017 оны 6 дугаар сарын 15-ны өдөр ашиглалтад оруулсан.

ГУРАВ. СЭРГЭЭГДЭХ ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙГ ДЭМЖИН ХӨГЖҮҮЛЭХ ТАЛААР

Сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, байгаль орчинд ээлтэй дэвшилтэд технологийг нэвтрүүлэх, сэргээгдэх эрчим хүчийг зохистой байдлаар хөгжүүлэх зорилтын хүрээнд Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын нутагт 10 МВт-ын суурилагдсан хүчин чадалтай нарны станцыг 2017 оны 1 дүгээр сард ашиглалтад оруулж, Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын нутагт 50 МВт-ын салхин станцын шавийг 2016 оны 11 дүгээр сард тавьж, угсралтын ажлыг 2017 онд хийж, 10 дугаар сард багтаан ашиглалтад оруулахаар ажиллаж байна.

Цэций салхин станцын талаар:

Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын нутагт “Клин Энержи Ази” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй 50 МВт-ын “Цэций” салхин цахилгаан станцын төсөл нь нийт 128 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалтаар хийж гүйцэтгэж байгаа бөгөөд 2017 оны 3 дугаар улиралд багтаан ашиглалтад оруулахаар төлөвлөн барилга угсралтын ажил хийгдэж байна. Тус станц ашиглалтад орсноор жилдээ 201.0 сая кВт.цаг хүртэл эрчим хүчийг Төвийн эрчим хүчний системд нийлүүлэхээр төлөвлөжээ.

Монгол Улсын хэмжээнд ашиглалтад орж буй хоёр дахь салхин станц бөгөөд энэхүү станц нь 100,000 айл өрхийг цэвэр эрчим хүчээр хангаж, жилд ойролцоогоор 120,000 тонн нүүрс, 1.5 сая тонн цэвэр ус хэмнэж, 180,000 тонн нүүрс хүчлийн хий агаар мандалд ялгаруулахаас сэргийлж байгаагаараа ихээхэн ач холбогдолтой цэвэр эрчим хүчний төсөл юм. Тус салхин станцын барилга угсралтын ажлын явц нь өнөөдрийн байдлаар 90 гаруй хувьтай байна.

ДӨРӨВ.НҮҮРСНИЙ УУРХАЙНУУДЫН ХҮЧИН ЧАДЛЫГ ӨРГӨЖҮҮЛЭХ ТАЛААР

Багануурын нүүрсний уурхайн талаар:

Тус уурхай нь 2017 онд 19.0 сая м3 хөрс хуулах, 3.8 сая тонн нүүрс олборлон нийлүүлэх төлөвлөгөөтэйгөөс оны эхний 5 сарын байдлаар 107.8%-ийн биелэлттэй ажиллаж байна. Уурхай дээр 500.0 мянган тонн нүүрсний авахад бэлэн нөөцтэй байна.

Төвийн бүсийн эрчим хүчний системийн дулааны цахилгаан станцуудад 1487.1 мянган тонн нүүрс нийлүүлснээс 2.58 тэрбум төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

2017-2018 оны өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг хангах хүрээнд 7 бүлэг, 66 төрлийн 45.9 тэрбум төгрөгийн ажил төлөвлөсөн. Эдгээр ажлуудыг хэрэгжүүлэхэд мөнгөн хөрөнгийн дутагдлаас шалтгаалж сэлбэг материал худалдан авах төлбөрийн чадваргүй, 1 тонн нүүрс тутмаас 2750.0 төгрөгийн алдагдалтай ажиллаж байгаагаас 2017 оны эцэст 32.0 тэрбум төгрөгийн мөнгөн урсгалын дутагдал үүсэх тооцоотой байна.

Эрчим хүчний салбарын 2016-2017 оны өвлийн их ачааллыг давахад тулгамдаад байсан уурхайн өвөлжилтийн бэлтгэл ажил хангах, техник тоног төхөөрөмжийн их болон урсгал засвар хийх, сэлбэг материал, дизель түлшний нөөц бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж 16.8 тэрбум төгрөгийн богино хугацаат /2016 оны 11-12 сард багтаан төлөх нөхцөлтэй/ төсвийн зээлийг олгуулсан. Үүний үр дүнд өвлийг хүндрэл, сааталгүй давсан боловч уурхайн санхүүгийн байдал сайжраагүйгээс 2017 оны 2 дугаар сард дахин 25.0 тэрбум төгрөгийн төсвийн зээл авч үйл ажиллагаа явуулж байна.

Гэвч мөнгөн хөрөнгийн дутагдал хэвээр үргэлжилсээр байгаа бөгөөд үүнд банкны богино хугацаат зээл, татвар, нийгмийн даатгал, бэлтгэн нийлүүлэгчдийн авлага голлон нөлөөлж байна. Хэдийгээр уурхайн авахад бэлэн нүүрсний нөөц 500.0 мян.тн байгаа боловч уул, тээврийн машины хүрэлцээ муу, засварын ажил хоцрогдолтой байгаа нь өвлийн их ачаалалын үед нүүрсний нөөцийг хэвийн хэмжээнд байлгахад сөргөөр нөлөөлнө.

Иймд нэн тэргүүнд техникийн шинэчлэлт хийж хөрс хуулалтын ажлын хоцрогдлыг арилгах, гүний ус шүүрүүлэлтийн ажлыг сайжруулж нүүрсний чийгийг бууруулах чухал шаардлага тулгарч байна.

Төвийн бүсийн эрчим хүчний системийн дулааны цахилгаан станцуудын хүчин чадлыг өргөтгөх /ДЦС-3 ТӨХК 250МВт, Дарханы ДЦС ТӨХК 35МВт/ болон Багануурын цахилгаан станцын төсөлтэй холбогдон өсөн нэмэгдэх нүүрсний хэрэглээг найдвартай хангахад Багануурын уурхайн нүүрс олборлолтын жилийн хүчин чадлыг 8.0-10.0 сая тонн болгон өргөтгөх хөрөнгө оруулалт, эх үүсвэр шаардагдаж байна.

Эдгээр ажлуудыг гүйцэтгэхэд “Багануур” ХК-ийн зүгээс бага хүүтэй, урт хугацаатай зээл, хөрөнгө санхүү тоног төхөөрөмжийн буцалтгүй тусламж, татаас авах, татвар болон түлшний өр төлбөрийг “Эрдэнэс Таван толгой” ХК-ийн татварын илүү төлөлтөнд суутгах, Дэлхийн банк, Япон Улсын Засгийн газрын хөнгөлөлттэй зээлийн төлбөрөөс чөлөөлүүлэх зэрэг асуудлуудыг шийдвэрлүүлэх шаардлагатай байна.

Шивээ-Овоогийн нүүрсний уурхайн талаар:

Тус уурхай нь 2017 онд 8.2 сая м3 хөрс хуулах, 1.95 сая тонн нүүрс олборлон нийлүүлэх төлөвлөгөөтэйгөөс оны эхний 5 сарын байдлаар 96.7%-ийн биелэлттэй ажиллаж байна. Эрчим хүчний системийн “ДЦС-4” ТӨХК болон бусад хэрэглэгчид 741 мянган тонн нүүрс нийлүүлсэн нь 98%-ийн биелэлттэй байна. Уурхай дээр 282.0 мянган тонн нүүрсний авахад бэлэн нөөцтэй байна.

Эрчим хүчний салбарын 2016-2017 оны өвлийн их ачааллыг давах өвөлжилтийн бэлтгэл ажил хангах, тоног төхөөрөмжийн засвар, дизель түлшний нөөц бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж 3.2 тэрбум төгрөгийн богино хугацаат төсвийн зээл авч өвлийг хүндрэл, сааталгүй давсан бөгөөд төсвийн зээлийг 2016 ондоо багтаан төлсөн.

2017-2018 оны өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг хангах хүрээнд 6 бүлэг, 42 төрлийн 15.49 тэрбум төгрөгийн ажил төлөвлөсөн.

Уулын үндсэн техник тоног төхөөрөмжийн насжилт өндөрсөж ашиглалтын хугацаа дууссанаас нийт 6 ширхэг тоног төхөөрөмж актлагдан ашиглалтаас гарснаас үлдсэн тоног төхөөрөмжийн бүтээл төлөвлөгөөт уулын ажлыг хангах боломжгүйд хүрч оны эцэст хөрс хуулалт 1.8 сая м3-ээр тасрах төлөвтэй байна.

Мөнгөн хөрөнгийн дутагдлаас шалтгаалж техник, тоног төхөөрөмжийн засварын ажил зогсонги, технологийн зогсолт саатал ихтэй, сэлбэг хэрэгслийн зарцуулалт их байгаа нь ашиглалтын зардлыг өсгөж найдвартай ажиллагааг бууруулж байна.

Уурхайн 2017 оны уулын ажлыг гүйцэтгэхэд 18 ширхэг техник тоног төхөөрөмжөөр паркийг шинэчлэх, үүнд 32.4 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт шаардагдаж байна.

Уурхайн ус шүүрүүлэлтийн ажил хоцрогдолтойгоос 600 мянга орчим тонн нүүрсний нээгдсэн нөөц гүний устай түвшинд оршиж байна.

Дээрх ажлуудыг хийж гүйцэтгэхэд “Шивээ-Овоо” ХК-д бага хүүтэй, урт хугацаатай зээл, хөрөнгө санхүү тоног төхөөрөмжийн буцалтгүй тусламж, Дэлхийн банк, Азийн хөгжлийн банкнаас авсан зээлийн төлбөрөөс чөлөөлүүлэх шаардлага тулгарч байна.

Эрчим хүчний салбарын 2017-2018 оны өвөлжилтийн бэлтгэл хангах ажлын хүрээнд төвийн бүсийн эрчим хүчний системийн дулааны цахилгаан станц, дулааны станцын гаднах талбайд Багануур, Шивээ-Овоо, Шарынголын уурхайн нүүрсний 20 хоногийн нөөц бүрдүүлэхэд нийтдээ 12.2 тэрбум төгрөгийн мөнгөн хөрөнгө шаардагдах бөгөөд төсвийн зээл хэлбэрээр дулааны цахилгаан станцуудад олгож нүүрсний аюулгүйн нөөцийг бүрдүүлнэ.